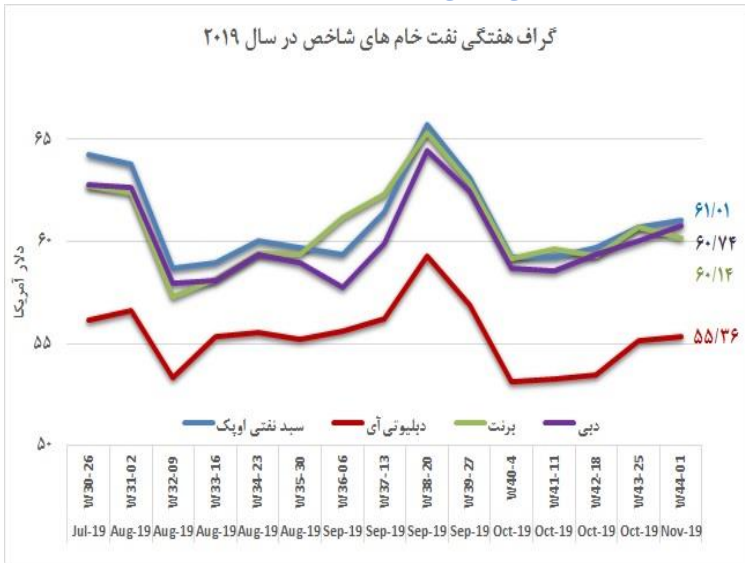

بررسی تحولات بازار نفت

نمودار (۱): قیمت نفت خام های شاخص برنت، دبلیوتی آی، دبی و سبد نفتی اوپک متوسط هفتگی منتهی به ۱ نوامبر ۲۰۱۹ (دلار در هر بشکه)

روند قیمت‌ها

قیمت نفت خام های شاخص برنت، دبلیوتی آی و دبی در هفته گذشته روندی کاهشی داشت که عمدتاً به دلیل انتظار کاهش رشد تقاضای نفت و افزایش تولید نفت آمریکا بود. بر اساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا ذخیره سازی نفت خام آمریکا در هفته گذشته ۵/۷ میلیون بشکه افزایش داشت و به ۴۳۹ میلیون بشکه رسید که بیشترین مقدار از ابتدای ماه سپتامبر تا کنون است. تولید نفت خام آمریکا نیز در ماه اوت به ۱۲ م.ب.ر رسیده است و اداره اطلاعات انرژی آمریکا تولید نفت خام آمریکا در ماه اکتبر را ۱۲/۶ م.ب.ر برآورد می کند. یکی دیگر از عوامل تأثیرگذار بر قیمت های نفت دور جدید مذاکرات چین و آمریکا در خصوص تنش های تجاری پیش آمده میان آنهاست. به نظر می رسد با توجه به اظهارات مقامات دو طرف، توافق های مثبتی برای کاهش تنش ها صورت گرفته است که به احتمال فراوان تأثیر مثبتی را بر رشد اقتصادی طرفین و تقویت تقاضای نفت خواهد گذاشت.

تغییرات هفتگی	متوسط هفته منتهی به ۱ نوامبر	روزانه ۱ نوامبر	
-۰/۵۸	۶۰/۱۴	۶۰/۱۹	برنت موعدهار
+۰/۲۱	۵۵/۳۶	۵۶/۲۰	دبلیوتی آی
+۰/۷۱	۶۰/۷۴	۵۸/۵۴	دبی
+۰/۳۱	۶۱/۰۱	۶۰/۱۹	سبد نفتی اوپک
-۰/۷۹	۴/۷۸	۳/۹۹	اختلاف برنت و دبلیوتی آی

منبع: دبیرخانه اوپک

تغییرات	هفته منتهی به ۲۰۱۹/۱۰/۲۵	هفته منتهی به ۲۰۱۹/۱۰/۱۸	
۵/۷	۴۳۸/۹	۴۳۳/۲	ذخیره سازی تجاری نفت خام آمریکا (میلیون بشکه)
-۳/۰	۲۲۰/۱	۲۲۳/۱	ذخیره سازی بنزین (میلیون بشکه)
+۰/۰	۱۵/۷۴	۱۵/۷۴	خوراک پالایشگاهی (میلیون بشکه در روز)
+۰/۳	۸۵/۴	۸۵/۱	ظرفیت بهره برداری پالایشگاهی (درصد)
-۰/۰۲	۲/۸۵	۲/۸۷	خالص واردات نفت خام (میلیون بشکه در روز)
-۰/۳۵	۳/۳۳	۳/۶۸	صادرات نفت خام (میلیون بشکه در روز)

منبع: اداره اطلاعات انرژی آمریکا

عضویت برزیل در اوپک و موانع اقتصادی پیشرو

رئیس جمهور برزیل در روز ۳۰ اکتبر در کنفرانس سرمایه‌گذاری در ریاض عربستان، اعلام کرد که این کشور تمایل دارد تا به عضویت اوپک درآید. این موضوع برای اوپک خبر خوبی به نظر می‌رسد. اوپک از یک سو طی ۱۸ ماه گذشته به دلیل تحریم‌های آمریکا بر ایران و ونزوئلا شاهد کاهش حدود ۲/۵ م.ب.ر این دو تولیدکننده مهم خود بوده است. علاوه بر این در سال‌های اخیر اندونزی و قطر از عضویت اوپک خارج شده‌اند و اکوادور نیز اعلام کرده است که از ابتدای سال ۲۰۲۰ دیگر عضو اوپک نخواهد بود. در مجموع این سه کشور نیز حدود ۲ م.ب.ر از تولید نفت اوپک را کاهش داده‌اند. از سوی دیگر تنها سه کشور تولیدکننده کوچک گابن، گینه استوایی و کنگو به عضویت اوپک درآمده‌اند که در مجموع حدود ۶۰۰ ه.ب.ر ظرفیت تولید دارند. با احتساب این موضوع اضافه شدن تولیدکننده بزرگی مانند برزیل به اوپک که تقریباً دارای ۳ م.ب.ر تولید نفت خام است، باعث خواهد شد تا سهم از دست رفته اوپک در بازار جهانی نفت تا حدودی جبران شود. علاوه بر این با توجه به تلاش اوپک در سال‌های اخیر برای تثبیت بازار و حفظ قیمت‌ها از طریق کاهش تولید و جبران افزایش تولید نفت شیل در بازار نفت، عضویت برزیل در سازمان اوپک و مشارکت این کشور در مدیریت بازار نفت بسیار مطلوب ارزیابی می‌شود. اما پرسش اصلی این است که برزیل با چه منطق اقتصادی قصد عضویت در سازمان اوپک را دارد؟ تولید نفت برزیل پس از سال‌ها در حال افزایش است. پیش‌بینی می‌شود تولید نفت این کشور در سال جاری ۲۰۰ ه.ب.ر افزایش داشته باشد و در سال آینده نیز شاهد رشد ۳۰۰ ه.ب.ر باشد. بر اساس همین برآوردها میزان افزایش تولید نفت خام برزیل بین سال‌های ۲۰۲۱ الی ۲۰۲۳ برابر ۱۵۰ ه.ب.ر خواهد بود. بنابراین چرا کشوری که در مسیر افزایش تولید نفت است باید با عضویت در سازمان اوپک تن به محدودیت‌های تولید نفت بدهد؟ به علاوه، تولید نفت برزیل بر اساس قراردادهای منعقد شده با شرکت‌های داخلی و بین‌المللی صورت گرفته است و دولت برزیل نمی‌تواند در فرآیند تولید نفت خام کشور خود دخالتی داشته باشد. با این تفسیر به نظر می‌رسد هدف اصلی رئیس‌جمهور برزیل از ادعای عضویت در اوپک جذب سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیارد دلاری عربستان در اقتصاد کشورش و جلب نظر مقامات عربستانی باشد، تا یک اقدام جدی در این خصوص.

اضافه شدن برزیل به اوپک با حدود ۳ م.ب.ر تولید نفت خام، باعث خواهد شد تا سهم از دست رفته اوپک در بازار جهانی نفت تا حدود زیادی جبران شود.

افزایش صادرات نفت خام از خلیج‌مکزیک همراه با کاهش رشد تولید در منطقه پرمین

رشد تولید نفت در منطقه پرمین و شرق نیومکزیکو در حال کاهش است. در سال جاری میزان رشد تولید نفت خام در این منطقه به طور متوسط ۵۵ ه.ب.ر بوده است که تقریباً نصف مقدار

مشابه در سال ۲۰۱۸ است. تولیدکنندگان نفت شیل در منطقه مذکور به طور همزمان در حال کاهش فعالیت خود هستند و تعداد دکل‌های فعال حفاری از میزان اوج خود در سال ۲۰۱۸ در حدود ۱۵ درصد کاهش یافته است. به طور همزمان، شرکت‌های توسعه‌دهنده خطوطلوله معتقدند که رشد تقاضا نفت خام برای این منطقه در سال آینده برابر ۱/۶ م.ب.ر خواهد بود که بیشتر از متوسط رشد تقاضای نفت جهان (۱/۱ م.ب.ر) است. این موضوع باعث خواهد شد تا روند توسعه خطوطلوله نفت و ترمینال‌های صادراتی همچنان ادامه داشته باشد و صادرات نفت خام آمریکا نیز از خلیج مکزیک افزایش یابد. صادرات انجام شده از ترمینال کورپوس کریستی در ماه اوت ۲۰۱۹ به حدود ۶۸۵ هب.ر رسید در حالی که در ماه ژوئیه برابر ۴۰۰ هب.ر گزارش شده بود. این افزایش صادرات به دنبال راه‌اندازی خطوطلوله اپیک با ظرفیت ۴۰۰ هب.ر و کاکتوس-۲ با ظرفیت ۶۷۰ هب.ر روی داده است.

شرکت‌های توسعه‌دهنده خطوطلوله معتقدند که رشد تقاضا نفت خام برای منطقه پرمین در سال آینده برابر ۱/۶ م.ب.ر خواهد بود که بیشتر از متوسط رشد تقاضای نفت جهان (۱/۱ م.ب.ر) است.

کاهش خالص تقاضای نفت چین به دلیل افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی

خالص تقاضای نفت چین (مجموع تولید نفت خام و خالص صادرات فرآورده‌های نفتی) در ماه سپتامبر به میزان ۱۲۰ هب.ر کاهش داشت و به ۱۳/۹۲ م.ب.ر رسید. خالص صادرات بنزین، گازوئیل و سوخت جت به بیشترین مقدار خود از ماه آوریل یعنی ۱/۲ م.ب.ر رسید. صادرات بنزین به تنهایی در ماه سپتامبر برابر ۴۶۵ هب.ر گزارش شده است و خالص واردات نفت خام نیز در حدود ۱۱۰ هب.ر رشد داشته و به ۱۰/۱ م.ب.ر بالغ گردیده است. عربستان سعودی در ماه سپتامبر همچنان با صادرات ۱/۷۴ م.ب.ر نفت خام به چین دارای بیشترین سهم در بازار نفت خام این کشور است. واردات چین از روسیه در ماه سپتامبر به میزان ۱۲۰ هب.ر افزایش داشت و به ۱/۵۷ م.ب.ر رسید. نکته جالب توجه، کاهش خرید نفت خام ونزوئلا توسط چین در ماه سپتامبر به میزان ۱۴۰ هب.ر بوده است. در عین حال چین اقدام به افزایش واردات از مالزی در ماه سپتامبر کرده که در حدود ۵۰۰ هب.ر گزارش شده است. باید خاطر نشان کرد که رشد اقتصادی چین در سه ماهه سوم ۲۰۱۹ برابر ۶/۳ درصد برآورد شده است که کمترین رشد اقتصادی این کشور از سال ۱۹۹۲ تا کنون است. صندوق بین‌المللی پول نیز پیش‌بینی کرده است که رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۲۰ به ۵/۷ درصد خواهد رسید. کاهش رشد اقتصادی چین علیرغم تلاش‌های دولت برای ترغیب سرمایه‌گذاری باعث خواهد شد تا به تدریج تقاضا برای نفت خام در این کشور رشد کمتری را داشته باشد و یا وارد کانال کاهشی شود.

عربستان سعودی در ماه سپتامبر دارای بیشترین سهم در بازار نفت خام چین بود. این کشور در ماه سپتامبر ۱/۷۴ م.ب.ر و روسیه ۱/۵۷ م.ب.ر صادرات نفت خام به چین داشته‌اند.

افزایش قیمت نفت تسویه‌کننده تراز مالی کشورهای صادرکننده نفت منطقه خاورمیانه

بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی پول در خصوص کشورهای صادرکننده نفت منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا که در هفته گذشته منتشر شد، پیش‌بینی شده است که تولید ناخالص داخلی این کشورها در سال ۲۰۱۹ برابر ۱/۳ درصد کاهش یابد اما در سال ۲۰۲۰ با رشد ۲/۱ درصدی مواجه شود. رشد اقتصادی عربستان نیز در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ به ترتیب برابر ۰/۲ و ۲/۲ درصد تخمین شده است. علاوه بر این، طبق محاسبات انجام شده توسط صندوق بین‌المللی پول قیمت نفت تسویه‌کننده تراز مالی و تراز خارجی عربستان در سال‌های ۲۰۲۰ برابر ۸۶/۵ و ۵۵/۳ دلار در هر بشکه می‌باشد که نشان می‌دهد این کشور برای تأمین هزینه‌های عمومی خود همچنان نیاز به قیمت‌های بالاتر نفت دارد. این در حالی است که شرایط عرضه و تقاضای بازار نفت نشان می‌دهد که در صورت حفظ وضع موجود، قیمت‌های نفت در سال آینده میلادی روند کاهشی را طی خواهند نمود. با توجه به این موضوع برخی از تحلیلگران معتقدند عربستان در اجلاس آتی وزرای اوپک در ماه دسامبر پیشنهاد کاهش بیشتر تولید نفت در چارچوب بیانیه همکاری را مطرح خواهد کرد.

طبق محاسبات انجام شده توسط صندوق بین‌المللی پول قیمت نفت تسویه‌کننده تراز مالی و تراز خارجی عربستان در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ برابر ۸۶/۵ و ۵۵/۳ دلار در هر بشکه می‌باشد.

منبع شرکت بیکر هیوز		جدول (۲): تعداد دکل‌های حفاری فعال در آمریکا و کانادا		
تغییرات سالانه	تغییرات هفتگی	۲۰۱۹/۱۱/۰۱	۲۰۱۹/۱۰/۲۵	
				آمریکا
-۱۸۳	-۵	۶۹۱	۶۹۶	تعداد دکل‌های نفتی
-۶۳	-۳	۱۳۰	۱۳۳	تعداد دکل‌های گازی
-۲۴۶	-۸	۸۲۱	۸۲۹	مجموع تعداد دکل‌های آمریکا
				کانادا
-۲۸	-۹	۹۳	۱۰۲	تعداد دکل‌های نفتی
-۲۸	۴	۴۹	۴۵	تعداد دکل‌های گازی
-۵۶	-۵	۱۴۲	۱۴۷	مجموع تعداد دکل‌های کانادا

آدرس اینترنتی نشریه

www.opec.mop.ir

مدیریت کل امور اوپک

و روابط با مجامع انرژی